

generative AI-based virtual assistants in immersive virtual reality environments. arXiv. <https://arxiv.org/abs/2306.17278>

8. Pan, M., Kitson, A., Wan, H., & Prpa, M. (2024, October 3). *ELLMA-T: An embodied LLM-agent for supporting English language learning in social VR.* arXiv. <https://arxiv.org/abs/2410.02406>
9. Sajja, R., Sermet, Y., Cikmaz, M., Cwiertny, D., & Demir, I. (2023, September 19). *Artificial intelligence-enabled intelligent assistant for personalized and adaptive learning in higher education.* arXiv. <https://arxiv.org/abs/2309.10892>
10. Passig, D., Eshel Kedmi, G., & Aharoni, A. (2025). *Enhancing language learning: Design principles for building effective AI platforms to boost spoken English for matriculation.* *European Journal of Open, Distance and e-Learning*, 27(2), 1–15. <https://doi.org/10.65043/eurodl.148>
11. Vizulingo. (n.d.). *Immersive workforce training with virtual reality and language skills.* <https://vizulingo.com/>
12. Israel Trade. (2024, November 22). *AI in the field of Ed-Tech: Israeli companies.* <https://israeltrade.org.au/2024/11/22/ai-in-the-field-of-ed-tech/>
13. Advanced Learning and Technology Research Lab, Tel Aviv University. (n.d.). *Meet our partners.* <https://en-education.tau.ac.il/altlab/partners>
14. AMIT Network. (n.d.). *Transforming education with AI technology.* AMIT Children's Network. <https://amitchildren.org/transforming-education-with-ai-technology/>
15. Open University of Israel. (2024). *Cultivating learning through immersive technologies in Israeli formal education classrooms.* Ra'anana, Israel: The Open University of Israel. <https://www.openu.ac.il>

Ліпчевська І.Л.

ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИФРОВОГО ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Актуалізація цифрової трансформації освіти й оновлення Державного стандарту початкової освіти (проект 2025 р.) передбачають включення до професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи методичного аспекту використання цифрових текстів у всіх освітніх галузях. Методична компетентність за цим напрямом може трактуватися як інтегративна характеристика, що поєднує ціннісно-мотиваційні настанови щодо доцільності й безпечності цифрового контенту, концептуально-методичні знання про мультимодальність і нелінійність цифрового читання, операційно-технологічні вміння планувати та фасилітувати роботу учнів з цифровими текстами, а також рефлексійно-оцінювальні вміння вчителя. Така інтерпретація узгоджується з емпіричними даними про специфіку когнітивного навантаження під час опрацювання мультимодальних матеріалів і з вимогами до розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності здобувачів освіти на початковому рівні освіти.

Підготовка майбутніх учителів початкової школи охоплює опанування ними дидактичних стратегій свідомого читання цифрових текстів, адаптованих для початкової освіти, зокрема «Concept-Oriented Reading Instruction» / «Поняттєво-орієнтоване навчання читанню» (CORI, Joan Guthrie) як інструменту постановки навчально-дослідницьких завдань і критичного добору е-джерел, «Survey, Question, Read, Recite, and Review» / «Огляд, запитання, читання, відтворення та повторення» (SQ3R, Francis P. Robinson) як моделі керованого глибинного опрацювання інформаційних матеріалів, «Reciprocal Teaching» / «Взаємонавчання» (Ann Brown & Annette Palincsar) як механізму організації колективного смислотворення в роботі з художніми цифровими текстами та «Quote – Question – Comment» / «Цитата – запитання – коментар» (QQC) як формату розвитку метакогніції і рефлексійного письма. Опанування цими стратегіями під час підготовки майбутніх учителів початкової школи забезпечує перехід від

VI Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнародною участю)

«знання про методiku» до «здатності конструювати й супроводжувати навчальні дії учнів» у різних організаційних умовах, з урахуванням вікових особливостей молодших школярів.

Важливим є вивчення майбутніми вчителями принципів педагогічного дизайну цифрових матеріалів, спрямованого на запобігання поверхневому перегляду контенту учнями та зниження негативного впливу надмірної інтерактивності. Якісний дизайн, який враховує індивідуально-психологічні й індивідуально-типологічні особливості молодших школярів, передбачає усвідомлене поєднання текстових, візуальних, аудіо- та відеоконтентів, розгортання навчальних дій від навігації й орієнтування до аналізу, інтерпретації та інтеграції інформації, а також можливість використання інструментів анотування, графічних органайзерів і мікрорефлексій як засобів підтримки уваги й осмислення.

Зміст підготовки майбутніх учителів початкової школи має включати компоненти цифрової етики, безпеки й універсального дизайну навчання, що забезпечує доступність завдань для дітей з різними освітніми потребами, різним темпом читання, різним рівнем розвитку когнітивних умінь; а також формування здатності й готовності учителів працювати в очному, дистанційному та змішаному форматах із використанням сучасних освітніх платформ.

Запропоновані дидактико-методичні рекомендації для освітніх програм бакалаврату й підвищення кваліфікації вчителів початкової школи передбачають включення в навчальні плани модулів із методики цифрового читання в початковій школі, забезпечення можливостей мікрвикладання з аналізом відеофрагментів і портфоліо, а також впровадження формуального оцінювання професійного поступу студентів через поєднання експертного спостереження, самооцінювання та взаємооцінювання.

Література

1. Ліпчевська І. Компетентність з навчання впродовж життя як необхідна умова професійної успішності особистості в інформаційному суспільстві. *Молодь і ринок*. 2025. № 12/232. С. 40–45. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.315426>
2. Ліпчевська І. Розвиток умінь візуалізації навчальної інформації вчителів початкової школи : дис. ... д-ра філософії в галузі педагогіки : 011. Київ, 2024. 464 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739908/>
3. Ліпчевська І. Управління навчально-пізнавальною діяльністю молодших школярів під час читання цифрових текстів: психолого-педагогічний аспект. *Problems of the modern textbook*. 2025. № 34. С. 172–185. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2025-34-172-185>
4. Effectiveness of learning formats under unstable conditions: educational process in primary school / O. Topuzov et al. *Information Technologies and Learning Tools*. 2025. Vol. 107, no. 3. P. 1–19. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v107i3.6112>
5. Students' visual literacy development in primary school: the influence of teachers' ability to visualize educational information / O. Malykhin et al. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*. 2024. Vol. 1. P. 465–475. URL: <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7913>
6. Training in war conditions: prospects of educational progress of younger school students / O. Petruk et al. *Educational process in wartime conditions and post-war recovery of Ukraine with integration into the European community*. 2024. URL: <https://doi.org/10.32405/mono-lomza-kyiv-2024-3-2>
7. Visualizing educational information: primary school teachers' views / O. Topuzov et al. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference*. 2024. Vol. 1. P. 573–584. URL: <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7885>